

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Vukovar

KLASA: 041-01/23-03/8
URBROJ: 613-18-23-11
Vinkovci, 29. kolovoza 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Samostalna
demokratska
srpska stranka
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2022.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2022.	16
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Samostalne demokratske srpske stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla 1995. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je SDSS, a sjedište je Trg Drvena pijaca 28, Vukovar. Osnovana je i usmjerena na stvaranje i oblikovanje političke volje te političko djelovanje građana s ciljem ostvarivanja i zaštite njihovih ljudskih, političkih, nacionalnih, kulturnih, ekonomskih, socijalnih te drugih interesa i ciljeva.

Prema Statutu (iz 2015.), Stranka je organizirana i djeluje prema teritorijalnom načelu na razini županija, gradova i općina. Stranka je osnovala 101 organizacijsku jedinicu (14 županijskih, 37 gradskih i 50 općinskih). Ustrojstvo i način rada, osnovna načela financiranja, sredstva za rad, prava, obveze te tijela upravljanja i nadzora, osim Statutom, utvrđeni su i drugim općim aktima. Etičkim kodeksom (iz 2015.) uređena su pravila ponašanja, sukob interesa i standardi etičkog ponašanja.

Tijela Stranke su: Glavna skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo, Izvršni odbor, Nadzorni i Statutarni odbor. Mandat članova tijela Stranke je četiri godine.

Glavna skupština je najviše tijelo upravljanja. Donosi i mijenja Statut, program rada Stranke, Poslovnik Glavne skupštine, bira predsjednika i potpredsjednike Stranke, članove Glavnog, Statutarnog i Nadzornog odbora, razmatra i usvaja izvještaje o radu, razmatra financijske izvještaje o poslovanju Stranke, dodjeljuje priznanja, donosi odluke o spajanju ili drugim oblicima suradnje Stranke s drugim političkim strankama i udruženjima te donosi odluku o prestanku rada Stranke.

Glavni odbor je tijelo koje rukovodi Strankom između sjednica Glavne skupštine, utvrđuje politiku Stranke i predlaže je Glavnoj skupštini na usvajanje, daje političke ocjene i utvrđuje političke stavove Stranke, provodi odluke, zaključke, preporuke i druge akte koje je donijela Glavna skupština, utvrđuje prijedlog Statuta, programa rada i drugih akata koje donosi Glavna Skupština, uređuje osnivanje organizacijskih jedinica Stranke, bira predsjednika, potpredsjednika i članove Izvršnog odbora, razmatra i usvaja godišnji financijski plan, završni račun, druge planove i izvještaje Stranke te obavlja i druge poslove. Čine ga predstavnici županijskih organizacijskih jedinica (uključujući predsjednicu Aktiva žena Stranke, predsjednika Omladinske organizacije Stranke i zastupnike Stranke u Hrvatskom saboru).

Izvršno političko tijelo Stranke je Predsjedništvo. Čine ga predsjednik i potpredsjednici Glavne skupštine i Glavnog odbora, generalni tajnik i predsjednik Izvršnog odbora Stranke. Predsjedništvo donosi odluke o pitanjima stranačke politike, koordinira radom organizacijskih jedinica, odlučuje o raspodjeli financijskih sredstava, disciplinskoj odgovornosti članova i drugo.

Izvršni odbor je izvršno tijelo Glavnog odbora Stranke. Provodi odluke i zaključke Glavnog odbora, podnosi Glavnom odboru prijedloge odluka i općih akata te prati i koordinira radom organizacijskih jedinica i o tome izvješćuje Glavni odbor.

Nadzorni odbor obavlja nadzor zakonitosti općih i drugih akata, prati obavljanje poslova iz nadležnosti pojedinih tijela Stranke i o tome izvješćuje Glavnu skupštinu, nadzire materijalno i financijsko poslovanje te korištenje financijskih sredstava.

Statutarni odbor koji čine predsjednik i četiri člana ocjenjuje usklađenost općih akata Stranke s odredbama Statuta, tumači odredbe Statuta i drugih općih akata te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Prema Registru političkih stranaka, Stranku predstavlja i zastupa predsjednik Stranke dr. sc. Milorad Pupovac (koji je istodobno i predsjednik Glavnog odbora i Predsjedništva) te predsjednik Izvršnog odbora Bogdan Rkman, mag. politologije.

Stručno-politički, organizacijski, financijsko-računovodstveni, protokolarni, kadrovski i drugi poslovi obavljaju se u Generalnom tajništvu, koje je smješteno u sjedištu Stranke.

Prema Statutu, Stranka pribavlja financijska sredstva za obavljanje djelatnosti iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i iz drugih izvora.

Početakom 2022. Stranka je imala sedam, a koncem 2022. ima šest zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranku predstavlja i zastupaju predsjednik Stranke i predsjednik Izvršnog odbora Stranke. Općim punomoćima iz 2017. predsjednik Stranke ovlastio je predsjednika Glavne skupštine i generalnog sekretara da u vrijeme njegove odsutnosti mogu obavljati određene poslove i raspolagati financijskim sredstvima (do određenih iznosa). Opunomoćene osobe kontroliraju i ovjeravaju račune, naloge za uplatu i putne naloge te potpisuju odluke. Plaćanje obavlja tehnički sekretar.

Odlukom te izmjenama i dopunama Odluke o raspodjeli financijskih sredstava Stranke, određeno je da predsjednik može samostalno raspolagati financijskim sredstvima do iznosa od 5.000,00 kn, a predsjednik Izvršnog odbora (po ovlasti predsjednika) do iznosa od 2.500,00 kn (po pojedinom pravnom poslu). Za iznose veće od 5.000,00 kn odluke donosi Predsjedništvo Stranke. Predsjednik organizacijske jedinice može samostalno raspolagati iznosom do 2.500,00 kn, a za iznose veće od 2.500,00 kn odluku donosi Izvršni odbor organizacijske jedinice.

Financijsko-računovodstveni poslovi i nadzor zakonitosti rada obavljaju se u Središnjici i organizacijskim jedinicama. Za dostavu podataka organizacijskih jedinica Središnjici odgovorni su predsjednici organizacijskih jedinica te izvršnih i nadzornih odbora organizacijskih jedinica.

U skladu sa Statutom, Nadzorni odbor je u lipnju 2023. obavio nadzor financijskog poslovanja Stranke za 2022. Prema zaključku Nadzornog odbora, poslovne knjige se vode, a financijski izvještaji su sastavljeni u skladu s odredbama zakona; materijalna i financijska sredstva korištena su za ostvarivanje ciljeva i zadataka Stranke u skladu s Programom rada i Financijskim planom za 2022. Nadzorni odbori organizacijskih jedinica obavili su nadzor financijskog poslovanja organizacijskih jedinica (nepravilnosti u poslovanju nisu utvrđene).

Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije. O svom radu, članove i javnost obavještavala je objavama priopćenja i obavijesti na mrežnim stranicama, u tisku i drugim medijima, organiziranjem konferencija za novinare i javnih skupova, podjelom promidžbenog materijala i slično.

Planiranje

Program rada i Financijski plan za 2022. doneseni su u prosincu 2021., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2022.

Financijskim planom za 2022. ukupni prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 2.130.000,00 kn (u dijelu koji se odnosi na rezultat poslovanja, između ostalog, navedeno je da se višak prihoda u ovoj poslovnoj godini prenosi u narednu godinu, a manjak prihoda će se podmiriti iz viška prihoda prenesenog iz prethodne godine).

Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2022. ukupni prihodi planirani su u iznosu od 2.292.750,00 kn, a rashodi u iznosu od 2.245.000,00 kn. Također je planiran i rezultat poslovanja (s uključenim manjkom prihoda) u iznosu od 15.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od donacija iz proračuna u iznosu od 1.980.000,00 kn (od čega iz državnog proračuna u iznosu od 1.110.000,00 kn i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 870.000,00 kn), prihode od članarina u iznosu od 300.000,00 kn, prihode od financijske imovine u iznosu od 8.750,00 kn, prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 2.500,00 kn i prihode po posebnim propisima u iznosu od 1.500,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.028.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 928.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 170.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 46.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 39.000,00 kn, ostale rashode u iznosu od 25.000,00 kn i rashode vezane uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 9.000,00 kn. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi planirani su za reprezentaciju u iznosu od 220.000,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 155.000,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 120.000,00 kn i naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 100.000,00 kn.

U Financijskom planu te njegovim izmjenama i dopunama nije vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, kao ni od čega se spomenuti rezultat poslovanja sastoji.

Programom rada za 2022. planirane su organizacijske, izborne i ostale aktivnosti. Organizacijske aktivnosti odnose se na osnivanje novih organizacija Stranke; osnivanje novih interesnih organizacijskih oblika Stranke unutar općinskih, gradskih ili županijskih organizacija (omladinske organizacije i aktivisti žena); redovno funkcioniranje tijela Stranke i tijela organizacijskih jedinica Stranke; održavanje redovne izborne sjednice Skupštine Aktiva žena Stranke; održavanje izvanrednih izbornih skupština pojedinih organizacijskih jedinica Stranke; održavanje redovnih izvještajnih skupština svih organizacijskih jedinica Stranke; prijem novih članova i sređivanje evidencije članova; prikupljanje članarina i dobrovoljnih priloga (donacija) te zaštita osobnih podataka članova, simpatizera i donatora Stranke. Planirane izborne aktivnosti su priprema i sudjelovanje u provođenju prijevremenih lokalnih izbora, kao i eventualnih izbora članova vijeća mjesnih odbora u jedinicama lokalne samouprave.

Ostale planirane aktivnosti su praćenje i koordinacija rada zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i državnih dužnosnika iz redova Stranke; koordinacija rada i praćenje stanja u jedinicama lokalne samouprave u kojima Stranka sudjeluje u obnašanju vlasti; medijska prezentacija djelovanja Stranke kroz priopćenja za javnost, konferencije za novinare i redovno ažuriranje mrežnih stranica i Facebook profila Stranke; suradnja Stranke s drugim političkim strankama, državnim tijelima, nevladinim organizacijama i institucijama u Republici Hrvatskoj i državama u okruženju; aktivnosti rukovođenja, pravnog zastupanja, upravljanja i raspolaganja imovinom i imovinskim pravima Stranke; kontakti s građanima i organiziranje raznih stranačkih priredbi te prijem stranaka i pružanje pravnih savjeta članovima Stranke; davanje financijske pomoći građanima i pružanje financijske podrške sportskim, kulturnim i drugim organizacijama.

Programom rada Stranke za razdoblje od 2021. do 2025. planirano je jačanje političkog profila i snage Stranke, zalaganje za pravednu i funkcionalnu državu (pravda i vladavina prava, borba protiv korupcije), održivu i dostatnu ekonomiju (tehnološka i regionalna razvijenost, znanost i istraživanje), tolerantnost, otvorenost i progresivnost, ravnopravnost Srba u Republici Hrvatskoj, afirmacija multikulturalnosti, interkulturalnosti i identiteta Srba u Republici Hrvatskoj, suradnja u regiji i promjena vanjske politike u međunarodnim odnosima.

Financijski izvještaji

Stranka sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2022., Program rada za 2022., Financijski plan za 2022. te njegove izmjene i dopune, kao i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2022. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku (27. veljače 2023.) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državnom uredu za reviziju su također zemaljskom poštom u papirnatom obliku dostavljeni Financijski izvještaji za 2022. (Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima), zaprimljeni 3. ožujka 2023. U nastavku se navode podaci iz spomenutih financijskih izvještaja (koji su dostavljeni zemaljskom poštom) s obzirom na to da su podaci iskazani u tim financijskim izvještajima istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.192.648,00 kn, što je 155.856,00 kn ili 6,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 100.102,00 kn ili 4,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.275.523,00	1.109.733,00	87,0
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	788.201,00	803.374,00	101,9
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	232.239,00	277.030,00	119,3
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	13.443,00	0,00	-
5.	Drugi prihodi	39.098,00	2.511,00	6,4
	Ukupni prihodi	2.348.504,00	2.192.648,00	93,4

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna koji su ostvareni manje za 165.790,00 kn ili 13,0 %. Vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od članarina i članskih doprinosa za 44.791,00 kn ili 19,3 %. Prihodi od dobrovoljnih prihoda (donacija) u 2022. nisu ostvareni.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.109.733,00 kn i čine 50,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, kojima je propisano da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerno broju dobivenih zastupničkih mjesta prema konačnim rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor. U skladu s odredbama članka 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, lipnju i rujnu 2022. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), prema kojima su Stranci za tri zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru raspoređena sredstva u iznosu od 1.109.733,00 kn. Sredstva su na središnji žiroračun Stranke doznačena u veljači, travnju, srpnju i listopadu 2022.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 803.374,00 kn i čine 36,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 801.874,00 kn i naknadu troškova izborne promidžbe za dopunske izbore za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz reda pripadnika nacionalne manjine (održane u listopadu 2021.) u iznosu od 1.500,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke odnose se na doznačena sredstva općina u iznosu od 399.051,00 kn, županija u iznosu od 226.733,00 kn i gradova u iznosu od 176.090,00 kn.

Sredstva za redovito godišnje financiranje ostvarena su u skladu s odredbama članka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke koje su donijele jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Koncem 2022. Stranka ima 210 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Naknada troškova izborne promidžbe za dopunske izbore za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz reda pripadnika nacionalne manjine ostvarena je na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Odluke Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21). Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica samouprave, između ostalog, imaju političke stranke koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela. Naknada troškova izborne promidžbe uplaćena je u siječnju 2022. na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe (nakon čega je spomenuti račun zatvoren).

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 277.030,00 kn u cijelosti se odnose na članarine i čine 12,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odredbama članka 18. Statuta Stranke, između ostalog, određeno je da redovni član Stranke ima obvezu plaćati članarinu u skladu s posebnom odlukom Glavnog odbora Stranke te svojim radom i materijalnim sredstvima pomagati Stranku prema vlastitim mogućnostima. Visina, način prikupljanja i raspodjela članarine propisani su Odlukom o članarini Stranke iz 2017., koju je donio Glavni odbor Stranke. Prema spomenutoj Odluci, članarinu su obavezni plaćati članovi Stranke, koji su na prijedlog Stranke izabrani ili imenovani na državne ili lokalne dužnosti, koji primaju plaću ili naknadu za svoj rad ili naknadu na koju imaju pravo nakon prestanka dužnosti, umirovljenici koji primaju povlaštenu saborsku mirovinu iz redova Stranke, nositelji dužnosti u Stranci, Srpskom narodnom vijeću i Zajedničkom vijeću općina iz redova Stranke, koji su izabrani na određeni mandat i primaju plaću ili naknadu za svoj rad. Visina članarine određena je netoplaćom ili naknadom. Ako je iznos netoplaće ili naknade veći od dvostrukog iznosa prosječne plaće u Republici Hrvatskoj, članarina iznosi 5,0 % netoiznosa plaće ili naknade ostvarene na tim dužnostima u prethodnom mjesecu. Ako je netoplaća ili naknada veća od iznosa prosječne plaće, a nije veća od dvostrukog iznosa prosječne plaće u Republici Hrvatskoj, članarina iznosi 3,0 % netoiznosa plaće ili naknade, a ako je njihova netoplaća ili naknada 2.000,00 kn ili više, iznosi 2,0 % netoiznosa plaće ili naknade ostvarene na tim dužnostima u prethodnom mjesecu. Članovi Stranke, koji istovremeno primaju plaću i naknadu za različite dužnosti, plaćaju članarinu Stranci na osnovi ukupnog netoiznosa plaće i naknade, koje primaju za obavljanje navedenih dužnosti u prethodnom mjesecu. Stranka je za 2022. vodila mjesečne evidencije o primljenim članarinama, sastavila godišnju evidenciju te je izdala potvrde o primitku članarina. Koncem 2022. Stranka je imala 10 324 člana.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 2.511,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na tekuće prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 2.460,00 kn, odnosno na sredstva koja su kandidatkinji na prijevremenim izborima održanima u srpnju 2022. za zamjenika općinskog načelnika Općine Dragalić, iz reda srpske nacionalne manjine koju je Stranka predložila, preostala na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe nakon završetka svih transakcija i koja je kandidatkinja uplatila na žiroračun Stranke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.155.509,00 kn, što je 267.259,00 kn ili 11,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 89.491,00 kn ili 4,0 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	799.528,00	922.251,00	115,3
2.	Materijalni rashodi	1.317.734,00	946.732,00	71,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	551.675,00	118.986,00	21,6
2.2.	Drugi materijalni rashodi	766.059,00	827.746,00	108,1
3.	Rashodi amortizacije	35.569,00	41.500,00	116,7
4.	Financijski rashodi	47.760,00	38.497,00	80,6
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	133.977,00	177.317,00	132,3
6.	Drugi rashodi	88.200,00	29.212,00	33,1
	Ukupni rashodi	2.422.768,00	2.155.509,00	89,0
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	2.348.504,00	2.192.648,00	93,4
	Višak prihoda	0,00	37.139,00	-
	Manjak prihoda	74.264,00	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni rashodi za zaposlene za 122.723,00 kn ili 15,3 % (zbog povećanja osnovice za obračun plaće, a u skladu s Odlukom Predsjedništva) i rashodi za donacije (pomoći) za 43.340,00 kn ili 32,3 % (dano je više donacija/pomoći). Vrijednosno značajnije smanjenje rashoda odnosi se na smanjenje rashoda za promidžbu i informiranje za 432.689,00 kn ili 78,4 % (u prethodnoj godini ostvareni su rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te za dopunske izbore članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz reda pripadnika nacionalne manjine) i drugih rashoda za 58.988,00 kn ili 66,9 % (u prethodnoj godini su na posebne račune više kandidata koje je Stranka predložila na lokalnim i dopunskim izborima uplaćena sredstva za financiranje troškova izborne promidžbe).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 922.251,00 kn i čine 42,8 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na rashode za brutoplaće zaposlenika Stranke u iznosu od 614.696,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 280.455,00 kn i druge rashode za zaposlene (prigodne godišnje nagrade, dar djeci, jubilarne nagrade i jednokratnu potporu zbog smrti člana obitelji zaposlenika) u iznosu od 27.100,00 kn. Plaće, prigodne godišnje nagrade, dar djeci, jubilarne nagrade i jednokratna potpora zbog smrti člana obitelji zaposlenika obračunane su i isplaćene u skladu s odlukama predsjednika i Predsjedništva Stranke iz 2021. i 2022. te drugim propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća i naknada zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 118.986,00 kn i čine 5,5 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u okviru redovne djelatnosti Stranke. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za izradu i nabavu promidžbenog materijala u iznosu od 102.099,00 kn, pretplate na časopise i stručnu literaturu u iznosu od 9.187,00 kn, radijske i televizijske pretplate u iznosu od 3.840,00 kn te *web* usluge (oblikovanje i postavljanje stranice organizacijske jedinice na društvenoj mreži, Zoom) u iznosu od 1.371,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 827.746,00 kn i čine 38,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge (usluge telefona, pošte i prijevoza, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, intelektualne i osobne usluge, računalne i druge usluge) u iznosu od 316.796,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode (premije osiguranja, reprezentacija) u iznosu od 240.971,00 kn, naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, korištenje osobnog automobila u službene svrhe, naknade za prijevoz na posao i s posla) u iznosu od 124.118,00 kn, naknade osobama izvan radnog odnosa (službena putovanja članova Stranke) u iznosu od 77.519,00 kn te rashode za materijal i energiju (nabavljeni uredski materijal i materijal za čišćenje, režijski troškovi za poslovnu zgradu Stranke i iznajmljene poslovne prostore) u iznosu od 68.342,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 41.500,00 kn i čine 1,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Amortizacija dugotrajne imovine obračunana je linearnom metodom uz primjenu stopa propisanih Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 38.497,00 kn i čine 1,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za bankarske usluge u iznosu od 23.486,00 kn (od čega za redovno poslovanje Središnjice u iznosu od 11.483,00 kn i organizacijskih jedinica u iznosu od 7.418,00 kn te izbornu promidžbu za dopunske izbore provedene u 2021. u iznosu od 4.585,00 kn), druge financijske rashode (novčane kazne za nepoštovanje načela ravnopravnosti spolova) u iznosu od 13.883,00 kn, usluge platnog prometa u iznosu od 1.125,00 kn i zatezne kamate u iznosu od 3,00 kn.

Prema odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08, 138/12 i 69/17), prilikom utvrđivanja i predlaganja kandidacijskih lista na izborima članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predlagatelji kandidacijskih lista dužni su poštivati načelo ravnopravnosti spolova i voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti muškaraca i žena na kandidacijskim listama koje predlažu, na način da zastupljenost jednog spola na kandidacijskoj listi ne bude niža od 40,0 %, što Stranka nije poštovala na lokalnim i dopunskim izborima provedenima u 2021.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 177.317,00 kn i čine 8,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za tekuće donacije fizičkim osobama u novcu (za nabavu knjiga i školskog pribora te lijekova, podmirenje troškova sahrane) u iznosu od 69.000,00 kn, rashode za tekuće donacije fizičkim osobama i udrugama koje je dalo šest organizacijskih jedinica Stranke u iznosu od 66.132,00 kn, tekuće donacije udrugama (kulturno-umjetnička društva, sportske udruge, vjerske zajednice i druge udruge) u iznosu od 40.549,00 kn i humanitarne akcije u iznosu od 1.636,00 kn. Donacije (pomoći) dane su na temelju zamolbi korisnika i odluka tijela Stranke (najvećim dijelom odluka predsjednika Glavne skupštine) i organizacijskih jedinica Stranke, u skladu s Programom rada za 2022.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 29.212,00 kn i čine 1,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpisana potraživanja od Općine Markušica zbog zastare u iznosu od 20.900,00 kn, sredstva uplaćena na poseban račun kandidatkinji na prijevremenim izborima za zamjenika općinskog načelnika Općine Dragalić, iz reda srpske nacionalne manjine (koju je Stranka predložila) za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 6.000,00 kn i političkoj stranci (Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske) za financiranje troškova izborne promidžbe na dopunskim izborima provedenima u listopadu 2021. za članove Županijske skupštine Primorsko-goranske županije iz reda pripadnika srpske nacionalne manjine (na temelju sporazuma o predizbornoj koaliciji iz rujna 2021.) u iznosu od 2.312,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2022. iznosi 37.139,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 1.146.519,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.183.658,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 2.501.646,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	844.996,00	1.052.012,00	124,5
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	62.517,00	62.517,00	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	782.479,00	989.495,00	126,5
2.	Financijska imovina	1.584.502,00	1.449.634,00	91,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	692.038,00	518.119,00	74,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	2.702,00	73.324,00	2 713,7
2.3.	Zajmovi	125.000,00	150.000,00	120,0
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	528.200,00	528.200,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode	236.562,00	179.991,00	76,1
	Ukupno imovina	2.429.498,00	2.501.646,00	103,0
3.	Obveze	344.910,00	359.019,00	104,1
3.1.	Obveze za rashode	108.348,00	179.028,00	165,2
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	236.562,00	179.991,00	76,1
4.	Vlastiti izvori	2.084.588,00	2.142.627,00	102,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.429.498,00	2.501.646,00	103,0
	Izvanbilančni zapisi	150.000,00	160.000,00	106,7

Koncem 2022. vrijednost nefinancijske imovine iskazana je u iznosu od 1.052.012,00 kn, a odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 751.565,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 220.701,00 kn, materijalnu imovinu (prirodna bogatstva) u iznosu od 62.517,00 kn i opremu u iznosu od 17.229,00 kn. U odnosu na početak godine, vrijednost nefinancijske imovine veća je za 207.016,00 kn ili 24,5 %. U 2022. nabavljeni su osobni automobil za službene svrhe u iznosu od 232.317,00 kn te dva računala u iznosu od 16.200,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 1.449.634,00 kn odnosi se na udjel u trgovačkom društvu u iznosu od 528.200,00 kn, novčana sredstva na žiroračunima (Središnjice i organizacijskih jedinica) u iznosu od 518.119,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu od 179.991,00 kn, zajmove u iznosu od 150.000,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 73.324,00 kn.

Koncem 2022. potraživanja (za prihode i druga) iskazana su u iznosu od 253.315,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine veća su za 14.051,00 kn ili 5,9 %. Odnose se na potraživanja za članarine i članske doprinose u iznosu od 113.237,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 73.324,00 kn (vrijednosno su najznačajnija potraživanja od ugovornih odnosa – asignacija u iznosu od 72.712,00 kn), za prihode od financijske imovine u iznosu od 36.001,00 kn i od jedinica lokalne samouprave u iznosu od 30.753,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2022., dospjela su u iznosu od 171.794,00 kn ili 67,8 %. Do svibnja 2023. naplaćena su potraživanja u iznosu od 56.782,00 kn ili 22,4 % ukupnih potraživanja, i to: potraživanja za članarine i članske doprinose u iznosu od 33.449,00 kn, potraživanja od jedinica lokalne samouprave u iznosu od 22.721,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 612,00 kn.

Za naplatu potraživanja za članarine i članske doprinose u 2022. upućene su opomene i dopisi. U 2023. su s članovima Stranke koji su obvezni plaćati članarinu zaključeni ugovori o plaćanju članarine. Predsjedništvo Stranke je u lipnju 2023. donijelo zaključak prema kojem će protiv članova Stranke koji su prema Odluci o članarini obvezni plaćati članarinu, a članarinu nisu plaćali i nisu zaključili ugovor o plaćanju članarine, županijskoj organizaciji Stranke kojoj član pripada podnijeti zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka. Cilj je utvrditi disciplinsku odgovornost takvog člana Stranke te izreći disciplinsku mjeru u skladu s Odlukom o disciplinskoj odgovornosti članova Stranke i Odlukom o članarini Stranke.

Koncem 2022. stanje danih zajmova iskazano je u iznosu od 150.000,00 kn i veće je u odnosu na početak godine za 25.000,00 kn ili 20,0 %. Odnosi se na zajmove dane trgovačkom društvu u suvlasništvu Stranke u 2018., 2020. i 2022. za podmirenje obveza. Na temelju odluka Predsjedništva Stranke i ugovora zaključenih s trgovačkim društvom odobreni su zajmovi u 2018. u iznosu od 90.000,00 kn, u 2020. u iznosu od 35.000,00 kn i u 2022. u iznosu od 25.000,00 kn. Isplata je ugovorena u više obroka (prema potrebama trgovačkog društva), a godišnja kamatna stopa 6,0 % (mjesečni obračun i naplata). Povrat zajma iz 2018. ugovoren je u roku od 36 mjeseci od dana isplate ukupnog zajma (veljača 2019.), odnosno u siječnju 2022. Povrat zajma iz 2020. ugovoren je do konca siječnja 2022. Trgovačkom društvu je od 2018. do 2021. doznačeno 125.000,00 kn, a u 2022. doznačeno je 25.000,00 kn. Zaključkom Predsjedništva i dodacima ugovora iz studenoga 2021. rok povrata zajmova iz 2018. i 2020. produžen je za 24 mjeseca, odnosno do konca siječnja 2024. Rok povrata zajma iz 2022. također je ugovoren najkasnije do konca siječnja 2024.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 359.019,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine veće su za 14.109,00 kn ili 4,1 %. Odnose se na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 179.991,00 kn i obveze za rashode u iznosu od 179.028,00 kn (od čega obveze za zaposlene iznose 74.727,00 kn, ostale obveze 72.712,00 kn i obveze za materijalne rashode 31.589,00 kn). Koncem 2022. obveze za rashode dospjele su u iznosu od 106.316,00 kn ili 59,4 % obveza za rashode te su do lipnja 2023. u cijelosti podmirene.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 179.991,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda od članova Stranke za članarine u iznosu od 113.237,00 kn, trgovačkog društva u suvlasništvu Stranke za obračunane kamate na zajmove u iznosu od 36.001,00 kn i od jedinica lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje u iznosu od 30.753,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 2.142.627,00 kn, a odnose se na vlastite izvore u iznosu od 958.969,00 kn i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 1.183.658,00 kn.

Izvanbilančni zapisi koncem 2022. iskazani su u iznosu od 160.000,00 kn, a odnose se na instrumente osiguranja plaćanja (bjanko-zadužnice) u iznosu od 150.000,00 kn primljene od trgovačkog društva u suvlasništvu Stranke za zajmove iz 2018. i 2020. te u iznosu od 10.000,00 kn iz 2016. za zakup poslovnog prostora u Kninu.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 8. svibnja do 29. kolovoza 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Statut
8. Program rada za 2022.
9. Program rada za razdoblje od 2021. do 2025. (rujan 2021.)
10. Financijski plan te njegove izmjene i dopune za 2022.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim uslugama, naknadama ostalim osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, drugim uslugama i rashodima za donacije (pomoći). Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje i financijske izvještaje.

1. Planiranje

1.1. Financijski plan za 2022. Glavni odbor Stranke donio je u prosincu 2021., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2022.

Financijskim planom za 2022. ukupni prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 2.130.000,00 kn (u dijelu koji se odnosi na rezultat poslovanja, između ostalog, navedeno je da se višak prihoda u ovoj poslovnoj godini prenosi u narednu godinu, a manjak prihoda će se podmiriti iz viška prihoda prenesenog iz prethodne godine). Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2022., ukupni prihodi planirani su u iznosu od 2.292.750,00 kn, a rashodi u iznosu od 2.245.000,00 kn. Također je planiran rezultat poslovanja (s uključenim manjkom prihoda) u iznosu od 15.000,00 kn.

U Financijskom planu te njegovim izmjenama i dopunama nije vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, kao ni od čega se spomenuti rezultat poslovanja sastoji. Prema podacima iz financijskih izvještaja za prethodnu godinu (2021.), manjak prihoda za 2021. iznosio je 74.264,00 kn, preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 1.220.783,00 kn te je koncem 2021. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio 1.146.519,00 kn. S obzirom na to da je u vrijeme donošenja Izmjena i dopuna Financijskog plana za 2022. bio poznat rezultat poslovanja na 31. prosinca 2021., u Izmjenama i dopunama Financijskog plana trebalo ga je planirati u iznosu od 1.146.519,00 kn.

Prema odredbi članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne su financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbama članka 16. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da u financijskom planu mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan; rezultat poslovanja sastoji se od prenesenoga manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanoga manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan; preneseni manjkovi, odnosno viškovi iz prethodnih godina ne moraju biti nužno pokriveni, odnosno iskorišteni (utrošeni) u godini za koju se sastavlja financijski plan.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskom planu te eventualnim izmjenama i dopunama financijskog plana točno iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan, ako je taj podatak poznat u vrijeme sastavljanja financijskog plana ili njegovih izmjena u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

1.2. Stranka u Očitovanju navodi da prihvaća Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji Stranke za 2022. te da je suglasna s nalazom i mišljenjem Državnog ureda za reviziju. Također, navodi da će u izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023. iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren na dan 31. prosinca 2023., uzimajući u obzir viškove prihoda iz prethodnih godina i višak prihoda prenesen iz godine koja prethodi godini za koju se donosi Financijski plan.

2. Financijski izvještaji

2.1. Stranka je obvezna sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2022., Program rada za 2022., Financijski plan za 2022. te njegove izmjene i dopune, kao i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2022. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku (27. veljače 2023.) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državnom uredu za reviziju su također zemaljskom poštom u papirnatom obliku dostavljeni Financijski izvještaji za 2022. (Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima), zaprimljeni 3. ožujka 2023.

U Bilanci koja je unesena u informacijski sustav za nadzor financiranja, izvanbilančni zapisi (u stupcu Stanje 1. siječnja) iskazani su u iznosu od 160.000,00 kn, a trebali su biti iskazani u iznosu od 150.000,00 kn, odnosno u iznosu u kojem su evidentirani u poslovnim knjigama Stranke, ali i iskazani u Bilanci koja je dostavljena Državnom uredu za reviziju zemaljskom poštom (zaprimljena 3. ožujka 2023.).

Odredbama članaka 28. i 29. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da su financijski izvještaji neprofitne organizacije, izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Način unosa u informacijski sustav za nadzor financiranja godišnjeg financijskog izvještaja s propisanim priložima, između ostalog, propisan je Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže posvetiti dužnu pažnju unosu točnih podataka u godišnja financijska izvješća u informacijski sustav za nadzor financiranja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima iskazani su ostvareni prihodi i rashodi s pozivom na AOP oznaku izvještaja uz obrazloženje ostvarenog prihoda, odnosno rashoda. Međutim, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge odstupanja ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu, iako su rashodi za zaposlene ostvareni više za 122.723,00 kn ili 15,3 %, a materijalni rashodi manje za 371.002,00 kn ili 28,2 % (između ostalog, u odnosu na prethodnu godinu manji su rashodi za usluge, i to za 240.242,00 kn ili 35,5 % te naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa za 168.097,00 kn ili 68,4 %).

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, a mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

- 2.2. *U vezi s nalazom da u Bilancu koja je unesena u informacijski sustav za nadzor financiranja nisu uneseni točni podaci, Stranka u Očitovanju navodi da se radi o tehničkoj pogrešci, što je vidljivo iz Bilance koja je dostavljena Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u koju su uneseni točni podaci. Nadalje, navodi da će u narednom razdoblju posvetiti dužnu pažnju unosu točnih podataka u godišnja financijska izvješća u informacijski sustav za nadzor financiranja. U vezi s utvrđenom nepravilnosti u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navodi da će u narednom razdoblju svako odstupanje obrazložiti u Bilješkama, kao i navesti razloge zbog kojih su odstupanja u odnosu na prethodnu godinu nastala.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2021.	Financijskim planom iskazati planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren, a koji se sastoji od manjka/viška iz prethodnih godina, odnosno očekivanog manjka/viška, u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	djelomično provedeno
2.		2021.	Realnije planirati prihode i rashode, odnosno u slučaju značajnijih odstupanja tijekom godine donijeti izmjene i dopune financijskog plana, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	provedeno
3.	Rashodi	2021.	Utvrđiti mjerljive kriterije na temelju kojih će se odrediti visina dodataka za radne rezultate, čime bi se osigurala opravdanost i transparentnost njihove dodjele.	31. prosinca 2022.	provedeno
4.	Potraživanja za članarine i članske doprinose	2021.	Poduzeti odgovarajuće aktivnosti u cilju potpune i pravodobne naplate potraživanja za članarine i članske doprinose.	30. lipnja 2023.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- U Financijskom planu za 2022., u dijelu koji se odnosi na rezultat poslovanja, između ostalog, navedeno je da se višak prihoda u ovoj poslovnoj godini prenosi u narednu godinu, a manjak prihoda će se podmiriti iz viška prihoda prenesenog iz prethodne godine; u Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2022. planiran je rezultat poslovanja (s uključenim manjkom prihoda) u iznosu od 15.000,00 kn, odnosno nije iskazan cjelokupni iznos prenesenog viška prihoda prema podacima iz Financijskih izvještaja za 2021.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

1.2. Stranka je suglasna sa statusom naloga i preporuka iz prošle revizije.